

Установа адукацыі “Брэсцкі
дзяржаўны ўніверсітэт
імя А.С. Пушкіна”
Кафедра беларускай філалогіі

ПЫТАННІ ДА ЗАЛІКУ

па курсе: “**Маўленчы этыкет і культура зносінаў**”

для студэнтаў **3 курса** спецыяльнасці

“Беларуская філалогія (літаратурна-рэдакцыйная дзейнасць)”

1. Паняцці ‘этыкет’, ‘маўленчы этыкет’, ‘культура зносінаў’, ‘культура паводзінаў’, ‘культура мовы і маўлення’, ‘моўная культура’ і інш. Моўны этыкет і культура мовы і маўлення.
2. 3 гісторыі развіцця этыкету як нарматыўнай сістэмы.
3. Маўленчы этыкет у зрэзе агульнага этыкету. Маўленчы этыкет як частка этыкетнай сістэмы.
4. Маўленчы этыкет і культура зносінаў як аснова агульнай культуры чалавека.
5. Знакавыя сістэмы этыкету. Адрозненне славеснага (вербальнага) этыкету ад неславеснага (невербальнага).
6. Маўленчаэтыкетныя сітуацыі (прывітанне, знаёмства, прадстаўленне, зварот, падзяка, развітанне, прабачэнне, перапрошванне, перасцярога, прапанова, запрашэнне, абяцанне, зычэнне, парада, просьба, віншаванне, спачуванне, спагада, абяцанне, ухваленне, адабрэнне, камплімент, згода, адмова, сумненне і інш.).
7. Славесныя (вербальныя) сродкі агульнага этыкету.
8. Неславесныя (невербальныя) сродкі этыкету.
9. Этыкетныя жэсты і іх функцыя.
10. Маўленчы этыкет і ветлівасць. Асновы ветлівасці.
11. Правілы паводзінаў у маўленчай сітуацыі.
12. Маўленчыя паводзіны чалавека як разнавіднасць яго сацыяльных паводзінаў.
13. Кампаненты стварэння маўленчай сітуацыі.
14. Правілы паводзінаў прамоўцы.
15. Правілы паводзінаў слухача.
16. Правілы паводзінаў “трэцяга”.
17. Формулы ветлівасці і іх роля. Маўленчая культура і сістэма зносінаў у структуры народных выслоўяў.
18. Этыкемы ветлівасці і сістэма зносінаў у сям’і.
19. Маўленчая культура дзелавых стасункаў.
20. Маўленчая культура і сістэма зносінаў на працы.
21. Маўленчыя паводзіны гасцей.
22. Формулы ветлівасці і сістэма зносінаў у тэатры.
23. Формулы ветлівасці і сістэма зносінаў у краме, кафэ, рэстаране, у транспарце (аўтобус, цягнік, таксі і інш.).
24. Формулы ветлівасці і сістэма зносінаў на вуліцы.
25. Маўленчая культура і сістэма зносінаў у культурных збудаваннях.

26. Этыкет тэлефонных размоў.
27. Этыкет ліставання. Маўленчая культура ў сістэме сродкаў масавай інфармацыі (СМІ).
28. Віртуальная прастора і праблема маўленчага этыкету.
29. Маўленчаэтыкетная сітуацыя “Прывітанне” ў сістэме агульнай культуры. Формулы прывітання, іх значэнне і функцыі.
30. З гісторыі развіцця і змянення формул прывітання. Асаблівасці выкарыстання этыкемаў прывітання.
31. Тыпы прывітанняў паводле значэння.
32. Тыпы адказаў на прывітанні.
33. Маўленчаэтыкетная сітуацыя “Прывітанне” і невербальныя сродкі яе выражэння ў сістэме этыкету прадстаўнікоў розных народаў.
34. Маўленчаэтыкетная сітуацыя “Развітанне” ў сістэме агульнай культуры.
35. Асаблівасці стварэння развітальнай сітуацыі. Класіфікацыя этыкемаў-развітанняў.
36. Тыпы адказаў на развітанні. Невербальныя сродкі выражэння развітання. Сітуацыя развітання ў сістэме этыкету прадстаўнікоў розных народаў.
37. Зварот як моўная адзінка і як частка этыкетных знакаў. З гісторыі звароту.
38. Функцыі зваротаў. Тыпы зваротаў.
39. Звароты да знаёмага адрасата. Звароты да незнаёмага адрасата. “Ты” ці “вы”?
40. Звароты ў сістэме культуры зносінаў прадстаўнікоў розных народаў.
41. Маўленчаэтыкетныя сітуацыі “Знаёмства”, “Прадстаўленне”.
42. Маўленчыя паводзіны мужчыны і культура зносінаў пры знаёмстве і прадстаўленні.
43. “Запрашэнне” як этыкетная сітуацыя. Этыкемы “Запрашэння” і іх роля.
44. Падзяка як важны элемент культуры ўзаемінаў. Этыкетныя формулы выражэння сітуацыі “Падзяка” і іх функцыя.
45. Падзяка і адказы на яе.
46. Вербальныя і невербальныя сродкі выражэння сітуацыі “Прабачэнне” (“Перапрошванне”). Маўленчая сітуацыя “Просьба” і асаблівасці яе адлюстравання.
47. Этыкет віншаванняў. Сувязь маўленчаэтыкетнай сітуацыі “Зычэнне” з іншымі этыкетнымі сітуацыямі.
48. Класіфікацыя этыкемаў-зычэнняў. Этыкетная сітуацыя “Зычэнне” ў маўленчай культуры беларусаў.
49. Этыкетная сітуацыя “Спачуванне”. Спосабы выражэння спачування.
50. Камплімент у маўленчай сітуацыі. Функцыі выкарыстання кампліменту.
51. Тыпы і структура кампліменту. Камплімент і ўхваленне: агульнае і адрознае.
52. Ухваленне, захапленне і адабрэнне як важныя структурныя элементы сістэмы ўзаемінаў.
53. Маўленчая сітуацыя “Парада”, “Прапанова”, “Спагада”: структура і этыкетныя формулы.
54. Спосабы выражэння сумнення і ўпэўненасці. Маўленчая сітуацыя “Абяцанне” і яе асаблівасці.
55. Спосабы выражэння этыкетных сітуацый “Згода” і “Адмова”, “Дазвол” і “Забарона” і інш.
56. Невербальныя сродкі выражэння сітуацый “Згода” і “Адмова”, “Дазвол” і “Забарона”.

57. Маўленчы этыкет і культура ўзаемянаў беларусаў.
58. Варыянты маўленчых паводзінаў беларусаў на сучасным этапе.
59. Параўнальная характарыстыка маўленчых паводзінаў беларусаў і прадстаўнікоў іншых народаў. Маўленчы этыкет і культура зносінаў украінцаў і палякаў.
60. Маўленчы этыкет і культура зносінаў у краінах з англійскай мовай; з іспанскай мовай; з нямецкай мовай; з французскай мовай; з балтыйскімі мовамі; з італьянскай мовай; з балгарскай мовай; з вугорскай мовай; і інш.